

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru insertiuni, sînt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Singura scăpare.

Contele Badeni, Polonul ajuns până la cea mai înaltă treaptă socială, de întâi ministru, în imperiul său, a cercat să așeze Austria pe alte temeieri mai puțin clătinate, dar a căzut înainte de a putea să-și intruzeze dorința.

El a încercat să facă începutul *federalisării* imperiului.

Ear' *federalism*, este azi deopotrivă cu aceea ce noi toți dorim: așezarea unor stări drepte de lucruri pentru toate popoarele ce alcătuiesc monarchia, dându-le o neatârnată, mai mică ori mai mare, între marginile căreia însă se le fie vieța mai de suferit, patria mai dragă, și să se simtă mai cu inimă legați de densa.

Dar' l'au necăjit atâta și s'au purtat Germanii așa de neînfrănat, încât el s'a retras dela cărma țării.

Noul ministru austriac, bar. Gautsch, vîzînd ce-a pățit înaintașul său, a cercat să facă un pas înapoi, să se cam apropie de calea de mai înainte, dar' o încurcă acum și mai rău!

Vîzînd ce se întîmplă și ce reușită are urmașul său, fostul prim-ministru, contele Badeni, își arată de nou credința sa. Petrecînd în Paris, un trimis al marelui ziar francez „*Figaro*”, s'a dus la bărbatul de stat austriac să-și ceară părerea ce azi o are, despre lucrurile ce se întîmplă în patria sa, în Austria. Da de cumva, după căderea dela guvern, și-a mai schimbat părerea.

Eată însă ce i-a răspuns, foarte hotărît, fostul întâiu ministru:

„Păreri mele nu și-au pierdut creditul. Se vor afla acuși alții, cari vor lua de nou firul lucrării mele. *Austria numai prin federalism se poate libera din încurcăturile în care a ajuns în urma luptelor dintre partide și naționalități.*”

„Federalismul pe care-l voesc eu, nu eschide unitatea imperiului. Nici una dintre partidele imperiului nu e antinastică, însă înțelegerea între ele numai așa se va putea restabili, *dacă fiecărei naționalități i-se va da, ceea ce i-se cade cu drept prin susținerea legăturilor dinastice și federaliste.*”

„Federalismul pe care-l voesc eu, cuprinde în sine toate însușirile cu cari se poate vindeca opoziția turburătoare și care nu-și încapă în piele, fiindcă *prin acest federalism s'ar uni toate puterile sociale, pentru propășirea bine-lui imperiului!*”

Asta este adecă *singura scăpare* pentru Austria!

Dar' la noi în Ungaria?

La noi — tot așa ar merge și tot aci am ajunge poate într'un viitor nu prea îndepărtat, *dacă și noi popoarele nemaghiare de aici, am fi atât de conștite despre însemnătatea, numărul și puterea noastră, cum cele negermane de dincolo sînt!*

Dar' cu a noastră «luptă» națională, slabă și cu rari zguduirii, nici chiar străinii cari ne-ar ajuta și ei cu ce le-aresta în puțință, *nu sînt mulțumiți.*

Un corespondent din Pesta al unei mari foi franceze din Bruxella, scriînd de curînd despre stările din Ungaria și siluirea *turcească*, cum însuși îi zice, ce Ungurii o fac întru a maghiarisa totul, spune că, după părerea sa, de plîngerile și nemulțumirile nemaghiarilor, *Ungurii ar și ținea doară sama, dacă ele s'ar manifesta sus și tare, — dar' aceste popoare nemaghiare, zice, s'au obicinuit cu această stăpînire de nesuferit pe care o rabdă de atîta vreme, încît și când se mai plîng de ea, se plîng încet, de nu-i aude nimeni, nici chiar Maghiarii!*...”

Eată o aspră ocară, dată altfel cu multă bunăvoință, la adresa noastră, pentru puțină putere, puținul curagiu ce, în anii din urmă, arătăm în lupta contra atacurilor maghiare.

Așa apoi, negreșit că razele soarelui ce răsare azi popoarelor din Austria, va trebui să mai întîrzie până să vie și la noi...

Dar' va întîrzia numai până în ziua, când ne vom arăta vrednici să ne lucrăm și nou!

Nouă ani de probă.

— Preoții plătiți de stat. —

O încercare de nimica face earăși guvernul unguresc: să vadă că oare cu bani, și anume cu puținii bani, putea-ar el pune frîu tuturor preoților din țară, ca să nu mai cuteze să miște nimic ce nu i-ar fi lui, guvernului, pe plac?

Luni în 7 Febr. a pus pe masa verde a dietei un plan de lege, despre *întregirea plății preoților necatolici, din visteria statului.*”

Dar' să nu-și închipuiască nimeni că preoții vor fi plătiți de stat, cu plata lor întreagă și toți, ci e vorbă de o *întregire* numai a plăților lor.

Eată paragrafi ce ne privesc și pe noi pe Români, și din cari se va înțelege scopul ministrului:

§. 1. *Intregirea plății (congrua) preoților de rit latin, grecesc și armean catolic fiind tocmai acum în regulare, până se va face această regulare, pentru întregirea provizorie (vremelnică) a plății preoților acelora, cari trăesc în cele mai strîmtoare îngrijări materiale, dieta va lua în budgetul statului o sumă anumită de bani.*

§. 2. spune că statul întregeste plățile preoților la 400 fl. și la 800 fl. (bucuria asta o stîmpără însă în §. 10...)

§. 3. Preoții au drept să înainteze prin consistoarele lor (nu prin Fodornici prin Beke...) rugări la ministrul de culte să le întregască plata la una din cifrele de mai sus, alăturînd datele de lipsă, în timp de un an dela intrarea în viață a acestei legi.

§. 4. *Intregirea la 800 are drept s'o ceară numai preotul cu 8 clase gimnastice și 3 ani de teologie.*

§. 5. Cei fără 8 clase, își pot cere întregirea numai la 400 fl.

§. 6. Preotul ce cere întregirea trebuie să fie cetățean al statului ungar.

§. 7. Nu se va împărtași de întregire, sau de-o are, o va pierde:

a) Preotul care pedepsit prin vre-o judecătorie, i-s'a dictat și perdere de oficiu pe o vreme oarecare; în vremea asta nu mai capătă întregirea;

b) care a sêvêșit păcate morale grele, nedemne de chemarea sa, **sau oare dovedește purtare „contrară statului”** (asta-i asta!! Eacă șurubul!) și pentru acestea a fost pedepsit cu închisoare; atunci își perde „întregirea” pe 3 ani, ear' de va fi și a doua-oară pedepsit, o perde pentru totdeauna.

§. 8. Dacă și un preot contra căruia se poate ridica *învinuire* de purtare rea ori „*contrară statului*” (aha!..), a cerut și el întregirea, ministrul va cere căpeteniilor lui bisericești să introducă cercetare contra acelui preot, și numai după sfîrșirea cercetării va hotărî de-i da ori nu.

§. 9. Dacă un preot are „întregirea” și cineva („*cineva*” asta sigur sînt toți nevoieșii cu pînteni ori perciuni de printre noi...) face arătare la ministrul contra lui, ministrul va recerca pe căpeteniile bisericești să pornească cercetare contra acelui preot. Dacă autoritățile bisericești nu o fac, sau cu toate că ponosul (făcut de acel „cineva”-nimenea) e „*temeinic*”, nu-l ridică din slujbă, după trei luni ministrul îi trage „întregirea”.

§. 10. Dar' această întregire a plății preoților se va îndeplini treptat, *numai în 9 ani de zile pe rînd*. Acum de-o-camdată, trei ani de zile, întregirile prescise în §. 2, *să fac numai la 300 fl. și la 600, și numai în ceialalți 6 ani după aceea, să vor urca pe rînd la 400 și la 800.*

(Adecă acum de ai 8 clase și n'ai venit de 600 fl., îți întregeste la atîta, de n'ai 8 clase și nici... 300 fl. venit, îți ajută cu ce n'ai.)

§. 11. prescrie cari venite ce azi le are preoțimea, *i-sê socot și pe viitor ca avute*, și numai ce nu i-sê ajunge până la 300 ori 600 fl. i-sê „întregeste” de stat, dacă cere și dacă nu află ministrul vre-o pedecă să îi dee!

Și anume venitele din «*eclejie*» ori din alodiu, i-sê socot că le are. Apoi venitele stolare, din îngropăciuni, cununii, și celelalte, se adună câte a avut în cei 5 ani din urmă, asta se împarte să vadă cât se vine în sumă mijlocie pe an, și atîta *i-se socola ca plată ce o are și acum și în viitor*, și numai ce-o mai lipsi, 20—30 fl., până la 300, îi dă, de se roagă frumos...

Și așa mai departe.

Nu-i așa că-i «*menunată*» lege?

Ce va să fie asta? Ce altceva decât o încercare ordinară, să vadă că oare cu bani, și anume cu puținii bani, putea-va pune în frâu întreagă preoțimea țării? O spune el însuși, că numai 600.000 fl. îi trebuie, adecă ceva peste jumătate de milion pe an. Pentru un stat care adună dări aproape 500 de milioane, ce e o jumătate de milion, dacă prin el nădêjduiești să-ți înfrâni mii de oameni de cari ai recori? (Numai preoți români gr.-or. sunt aproape la 2000.)

Presă maghiară însași e în mare parte nemulțumită de această lege, căci

guvernul prin ea vrea să pună mîna și pe preoții maghiari necatolici, adecă să-și cam supună întreagă preoțimea țării, ca apoi când are lipsă, să o cam aibă pe partea sa...

„*Magyarország*” de pildă, zice că prin legea aceasta: „*Preoțimea întreagă va fi pusă la voia guvernului. Ear' că ce însemnează aceasta în Ungaria, cui mai trebuie oare să-i lămurim?*”

„*Budapesti Hirlap*” zice: Sêrbii și Valahii gr.-or. vîd politică de naționalități în această lege, și în această pot să aibă dreptate...”

„*Magyar Hirlap*” e de părere, că nici Ungurii n'au de ce se bucura de acest plan de lege, și că ține a fi lucru cu totulul peste puțință ca planul așa cum e întocmit, să se prefacă în lege.

Intr'una sînt toate de o părere foile maghiare: în a-și arăta nădejdea și a nu-și ascunde bucuria, că prin această lege, preoțimea nemaghiară, îndeosebi a primejdioșilor Valahi și Sêrbi, va fi ținută în frâu!

Aceasta o va proba guvernul în cei 9 ani puși.

Vom mai reveni.

O afacere penibilă.

— Fondul lui Iancu —

Guvernul maghiar și organele sale, vor să scoată cu ori-ce preț fum și de acolo de unde nu este foc, «scandal valah» și de acolo unde nu pot da deloc de temeierile ce li-ar lipsi.

Ca să pună capăt scandalului scormonit pe temeiul de *bănneli*, date în vileag cu gînd rău, d-nii I. Slavici, I. P. Dumitrescu și I. G. Bibicescu, au dat, ca oameni cu poziții și vrednici de încredere, cunoscutele declarațiuni autentice, că banii ce se caută la dl Liviu Albini, s'afli depuși la dumnealor în păstrare.

Ori-ce judecătorie nesilită, ar fi pus capăt cercetării pornite pe un moment contra dlui Albini.

Tribunalul din Alba-Iulia însă, nu a luat declarațiile în samă, el știe de ce și din a cui poruncă.

Acum numiții domni, au trimis unui domn avocat din Orăștie chiar cuitanța băncii la care au puși banii, cu scop ca să trimită tribunalului din A.-Iulia această *cuitanță oficioasă* și neîndoioasă despre existența banilor, ca să-l încredințeze și mai bine, dacă, în cavalerismul său, nu le-a crezut declarațiilor lor sêrbătorești.

Nădêjduim că guvernul unguresc nu va mai trage de pîr, sub aparente de «justiție», această chestie, și va pune acum, prin procurorii sei, pe picior liber pe dl Albini.

Eată cuitanța dată de direcțiunea «Băncii Naționale a României»:

Nrul 44680.

Domnului
I. P. Dumitrescu

București.

Răspunzînd la scrisoarea D.-V. cu data de astăzi înregistrată la Nr. 30149, avem onoare a Vê face următoarea declarațiune:

Comitetul însărcinat cu păstrarea fondului rezultînd din subscrierea făcută între Români din Ungaria pentru ridicarea unui monument lui Avr. Iancu

are depusă la «Banca Națională a României» din acel fond suma de 8307 lei 75 bani.

Contra acestui deposit «Banca» a liberat chitanța Nr. 8338 pe numele Dr. I. P. Dumitrescu, I. Slavici și I. G. Bibicescu, membrii acelui comitet.

Primiți, Vă rugăm, asigurarea distinței noastre considerațiuni.

„Banca Națională a României“.

Secretar: General v. guvernator: Anton Carp m. p.
Aorram Ștefănescu m. p.

Prefectura Poliției Capitalei.

Semnăturile din față ale dlor Anton Carp, vice-governatorul «Băncii-Naționale a României», și A. Ștefănescu pentru secretar-general al acelei bănci, fiind proprii și persoane cunoscute, se certifică. S'a anulat și o coală timbrată à un leu conform legii.

București, 12/24 Ianuarie 1898.

Prefect: Ag. Bursan m. p.

Le Ministère des affaires Etrangères du Royaume de Roumanie, Certifie le sceau et la signature ci dessus Apposee par la Prefecture de Police de Bucarest.

Bucarest le 17/29 Ianirer 1898.

Le Ministre: Filality m. p.

Nr. 2054/1898.

Gesehen zur Beglaubigung der jenseitigen Fertigung des königl. rumänischen Ministeriums des Äussern und des beigedrückten Amtssiegels.

Bukarest, den 29. Jän. 1898.

Im Namen der k. u. k. öst. u. Gesandtschaft.

Das k. u. k. öster. ung. Consulat.

Cretzoi m. p.,
k. u. k. Consulat Kzleisecretär.

Greață...

Ungurii au un noroc deosebit. Atâta îi e lumii de drag de ei, încât de se pun ei să laude pe cineva cum știu ei, cei laudași simt, în loc de bucurie, de plăcere, o greață, încât nu se pot stăpâni să nu și-o arate!

Așa s'au pus acum să laude pe Împăratul Germaniei de data zilei nașterii. Și l'au lăudat Doamne, cât o foaie mare nemțască din Hamburg, s'a văzut nevoită să le facă următorul compliment de mulțumire:

„Strigătele acestea de »éjlen« vin numai în parte dela inimă. Încolo însufletirea pentru împăratul german este numai rodul unei răci cumpăniri de speculă politică.

„Împăratul Wilhelm le-a fost tocmai bine-venit Maghiarilor ca o demonstrațiune contra

celălalte părți a monarhiei; din acest punct de vedere trebuiesc prețuite laudele maghiare!

„Poate-că o dragoste specială față de persoana împăratului Wilhelm II. a jucat aici oare-care rol, dar' dragoste pentru Germania și germanism ca atare, de sigur nu a fost!

»Noi n'avem cuvânt de a ne bucura de aceste tămări maghiare la adresa împăratului, cât timp vedem ce fel de politică urmează ei înlăuntrul țerii lor!“

Adecă un fel de: mai încet, mai încet cu fariseeștile voastre laude, că ni-se face chiar și nouă rău de ele, câtă vreme vedem câtă speculă jidovească și nimic altă, e într'însele!

Răsănetul

articulului d-lui Dr. I. Mihu.

Articolul serios și demn, și totuși atât de încălzit de un lăumnat naționalism, pe care am avut onoarea a-l publica în numărul trecut al »Revistei«, dela dl Dr. I. Mihu, — a avut și răsănetul său.

„Tribuna Poporului“ din Arad vorbind într'un prim-articul despre zizania ce Ungurii se silesc să o vîre între Sași și Români acolo unde îi ved' cât de cât apropiindu-se de olaltă, zice între altele:

»E cert doar' și pentru Sași, că din partea noastră nu-i amenință nici o primejdie și că această primejdie e numai o invenție a Ungurilor, cari vor în chipul acesta să-i țină cel puțin pe Sași departe de o luptă comună cu noi!

»Avem, în privința aceasta de-odată două dovezi: articolul din »Politische Correspondenz« și atitudinea ziarelor »Brassói Lapok« și »Szászváros«, cari amîndouă caută să vîre intrigă între Români și Sași.

»Acestui din urmă îi răspunde foarte demn și cu minte dl Dr. Ioan Mihu, într'un articol al »Revistei Orăștiei«.

»Szászváros« avea adecă aerul să se fidă de Români, pentru-că votând în consiliul comunal al orașului Orăștiei propunerea contra maghiarisării, ar fi fost »trași pe sfoară«. O tendență deci de a produce zizanie.

Dl Dr. I. Mihu răspunde însă:

»La ori-ce conlucrare menită a înainta „binele orașului și binele obștească, ne vor afla „alătura și Maghiarii și Sașii!

„Ori-cine va aduce însă înainte în comunitate treburi, cari vor vătma simțământul „nostru românesc, ne va afla în contra sa, „fie el Maghiar, fie Sas!

»Ear' ceea-ce dl Dr. I. Mihu scrie cu privire la atacurile din comitat, o putem zice

toți și când e vorba de politică generală, de politică în mare, cum s'ar zice.

»Eată de ce noi credem că vremea va aduce apropiere între Sași și Români.

»Noi nu suntem față de nimeni agresivi Urmărim binele obștească.“

„Tribuna“ din Sibiu, reproducînd partea cea mai mare din articolul dlui Dr. Mihu, îi face următoarea introducere:

»Ungurii tremură de teama, că Sașii se vor alia cu Români. Un comunicat oficios din »Pol. Corr.« îi face atenți să nu se desfacă de cătră Maghiarii, că vor fi »înghițiți« de Români.

»Și de ceea-ce se tem cercurile oficioase mai înalte, se tem și cele mai neoficioase din provincă. Un exemplu din Orăștie. Se cunoaște solidaritatea frumoasă ce au dovedit în acest orașel Sașii și Români împotriva maghiarisării numelor toponimice. Aceasta le-a dispăcut Maghiarilor, și foita lor „Szászváros“ începe deja a intriga în contra acestei solidarități zicînd, că Români ar fi fost »trași pe sfoară«.

»Foarte bine răspunde la această intrigă dl Dr. Mihu, șeful Românilor, printr'o scrisoare ce o găsim în „Revista Orăștiei“.

Și reproduce apoi partea din urmă a scrisorii.

Român la Român!

Merisor, Ian. 1898

Astăzi voi să arat cu câteva pilde, de ce folos ne este nouă ca neam, ca societate, dacă tot banul Românilor trece ear' în mînă românești, fie de am lucru cu negustor, fie de avocat, fie cu medic, fie cu întreprinzător de zidiri, cu măestru, ori cu altcineva.

S'a scris de atâtea ori, că trebuie să ne dăm totdeauna bine sama că într'a cui mână merg banii nostri? în mîna unui Român dela care mai putem aștepta o vorbă bună, un sfat bun, un ajutor, un împrumut, ori în a străinului dela care nimic mai mult?

Sînt însă în mijlocul nostru oameni care își răspund: O, lasă, că nu-l doare capul nici pe negustorul român, nici pe măestrul, nici pe avocatul, nici pe celalalt, să te mai cunoască vre-odată! Celor-ce așa judecă le putem spune hotărît că n'au drept, că rău au judecat. Deși eu ori altul nu sînt cunoscut de acela dela care cumpăr, ori căruia i-am dat bani în vie-o lipsă oare-care, dacă acela dă un dar la o școală, la o biserică, la o tovărășie românească, nu e oare asta tot atîta ca și când mie mi-ar fi dat? Sau dacă acel negustor ori avocat ori medic ori măestru, crește

cu câștigul avut dela mine și dela altul, niscăi copii la școală, din care se fac preoți, dascăli, avocați, medici harnici și cu durere de neam, oare acela nu e ajutor tot pentru noi și pentru neamul nostru? Sau dacă acel negustor ori avocat ori medic pre care eu îl îmbogățesc cu câștigul ce-i dau, neavînd familie își lasă averea lui la o școală, la o biserică, la o tovărășie românească cum multe pilde se pot vedea, oare acela nu e ajutor tot nouă tuturor? Ba da, și încă mare ajutor, și mare folos.

Eată o pildă pe care o scot la iveală, de aici din apropiere de noi. Un morar de pe valea Hațegului, Român bun, și-a crescut la școală un fiu, pe Dănilescu fie ertat, și l'a crescut cu vama morii căpătătă dela Români de pe sate, și fiul a ajuns inginer de clasa întâi, care a căpătat medalia prin România pentru lucrările sale, și a făcut avere, ear' la moarte a lăsat averea sa de zeci de mii, ca din cametele ei să se crească încă alți copii sîraci, mai mulți, la școală! Iată vama dată Românilor morar, cum a adus cu belșug ajutor Românilor! Și a mai plătit acel Dănilescu la vlădicia din Lugoj și banii cu care a fost el ajutat la școală când era mai sus de nu-l mai putea ținea numai tatăl-scu. Acum cu acei bani să se ajute alt copil sîrac la școală.

Dacă acel morar ar fi fost de altă națiune, el ar fi folosit averea ca să-și îmbogățască neamul său, și nouă nimic nu ne dădea.

Fie străinul cât de bun, cât de gură-dulce, totuși în cap și-n coadă la al său va lăsa averea, pe-când dela Român, iară noi Români putem nădejdui.

În Merisor a fost un birtaș și boltaș cu numele Martini, Italian. A făcut avere de 20—30 mii fl. A împărțit'o neamurilor lui, noi ori școala ori biserica noastră nimic. După el a fost încă Stelner, Neamț. În 4 ani și acesta a câștigat 12 mii cu bolta și crișma; s'a dus, nouă nu ne-a lăsat nimic, ba nici rămas bun nu ni-a zis. Acum e un Izrael, Jidan. Tot așa va fi și cu acesta. D'apoi dacă aceste venite grase erau a unui Român, cât ajutor, cât folos am fi putut avea dela el?

Au fost străini de noi, străini ne-au și lăsat, că ne-au tuns, ras, și netezit bine, ne-au adunat banii și apoi ni-au întors spatetele.

Pentru acestea am zis și vom zice: Româniule, dă bănișorii tăi la boltă, la avocat, la medic, la măestru român, care dacă nu alta, barem îți zice bună ziua în limba ta, și dacă nu alta, barem banii tăi nu-i folosește în contra ta! Că străinul, Ungur ori jidan, câștigul după marfa ce cumperi dela el îl da conducătorilor lor, ca cu acei bani să-și facă trebușoarele chiar în mijlocul tău, în contra ta.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

Nopti de vară.

In feeria serei
Sub farmecul de lună,
I-am strins o clipă mîna,
Mi-a spus o vorbă bună...

Și-am re'nviat în vraja
Privirilor vioaie
Ca floarea 'n sîrutare
De raze după ploaie.

M'a 'ntinerit lumina
De caldă bucurie,
Mi-ai renăscut în suflet
Din nou, copilărie!

Dar' sub aceeași rază
A dulcei nopti de vară
Mă 'mprejmue uritul
Și întristarea — eară;

Târziu, târziu, stau singur
Și-mi freamătă 'n lumină
Căpății albi de lună, —
Ear' gândul îmi suspină.

Am lacrimi în privire
Și 'n suflet grea povară;
Par un bătrân de-un secol
Ce-a 'ntârziat să moară...

Tristis.

Snoave din popor.

Un rus s'a dus cu o femeie, care se chema Sultana, să se cunune la o biserică română, unde găsira pe popa cam... tîmăiat de vin. Popa să pune să le cetească cununia, dar' în loc de a deschide cartea la rînduiala cununiei, cetește despre lăpădăturile dela botze.

— Lepezi-te de Satana?

— Ia niet liepadam de Saltana.

— Lepădatu-te-ai de Satana?

— A što liepadam Saltana? Io luvam Saltana, io niet liepadam Saltana!

Atunci nașul zice popii:

— Scui-pă'i, părinte, și dă-le drumul!

Un suplinitor dela judecătoria ținea într'o zi locul judecătorului de instrucție. Așteptînd să vie vinovații chemați pentru a fi ascultați, între mai mulți alții intră și un nevinovat. Indată-ce-l vede junele judecător, îl întreabă:

— Cum te chiamă?

— Ion.

— De câți ani ești?

— De 29.

— Ești însurat?

— Da.

— Unde locuiești?

— Aici în țîrg.

— Pune mîna pe cruce și zi după mine:

»Jur în numele lui Dumnezeu, că voi spun drept, fără ură, fără părtinire... Așa să-mi ajute Dumnezeu!« Acuma, spune ce știi.

— Ce să știu, cuconașule! M'a trimis cuconița, stăpână-mea, să vă poftesc la masă diseară. Da, a zis că să poftiți negreșit, că se supără...

Când se face cineva călugăr, îl întreabă popa care 'l hirotonește, și el trebuie să răspundă afirmativ, repetînd întocmai propoziția întrebătorului.

De pildă:

— Vei răbda până la moarte?

— Voi răbda până la noapte.

— Vei răbda până la sfârșit?

— Voi răbda până la prășit

Un călugăr umblă cu milostenia prin lume. Afîndu-se pe un câmp, la umbra unui stejar, sosește o trăsură închisă, în care era o cucoană. Călugărul cere pomană.

— Părinte, da pe jos umbli peste tot locul?

— Apoi, cuconița, părintele starețul m'a alurisit să nu mă sui în căruță.

— Așa?

— La poftim, părinte, să gustăm ceva.

— Vail nu se poate.

— Da de ce?

— Apoi noi nu mîncăm carne, nici nu bem vin.

— D'apoi astai carne, părinte? Și astai vin?

— Da ce-i?

— Asta-i găină, părinte, și asta-i maderă. Așa?

— Părințele dragă, ia sărută-mă!

— Vail nu mă ucide, că mă dau în foc!

— Da de ce, părinte?

— Apoi nouă nu ni scris cu femeii.

— Da bine, părinte, sfinția ta crezi că eu sînt femeie?

— D'apoi?...

— D'apoi chiar așa! Singur îmi zici cucoană și crezi că's femeie?

— Așa?...

— Ce dracu sunteți, mă, așa de săraci voi, țiganii?

— D'apoi de, cuconule! Când avem în ce, atunci n'avem ce; când avem ce, n'avem în ce; când avem cu ce, n'avem ce; când avem ce, n'avem cu ce...

Un mitropolit, șezînd la prînz cu călugării lui, vede că lipsia ceva de la masă, și strigă cătră chelar:

— Gherontie!

— Porunciți, Inalt Prea Sfințite.

— Vin la masă!

— Sărut mîinile, Inalt Prea Sfințite.

— Vin la masă, Gherontie!

— Ospătați sănătoși, Inalt Prea Sfințite.

— Oh! Gherontie, vin că mor.

— Sărut mîinile Inalt Prea Sfințite! Ospătați sănătoși, că noi avem masă mai pe urmă, cu ceata noastră.

Un călugăr atunci zice chelarului:

— Adu vin la masă, nemernicule! nu înțelegi?

E. Baican.

Face școli străinul cu banii tăi, ca în ele să învețe copiii tăi a te batjocuri în toată forma, precum a făcut Groful Kun Kocsárd gimnasiu în Orăștie, din o avere muncită și mărită prin brațe românești, ear' în acel gimnasiu nici poveste de vorbă românească, și tinerii batjocoriți, ca Români, încât nici băieții de Român ei între ei, pe stradă macar, decum în clase ori pe ambituri, să cuteze să vorbească românește! (Va urma).

Procesul Zola.

Un mare scandal se petrece în Franța, sub firma de „procesul Zola”. Vestitul scriitor de romane, Emil Zola, punându-se în fruntea sindicatului jidovesc ce vrea să scape cumva pe jidanul Dreyfus, osândit pentru vinderea de secrete de-ale armatei, a publicat prin foi scrisori foarte vătămatoare la adresa armatei, a judecătorilor țerii, a ministeriului etc. Pe toți i-a făcut „oameni de nimic”, numai căpitanul jidan, trădătorul, om „nevinovat!..” Acum Zola e de Lunii pe banca acusaților. Nu s'a mai văzut proces așa gălăgios. Zeci, ba sute de mii de oameni încungiură palatul tribunalului și când Zola ese de acolo îl huduesc și scupă după el, ca după un netrebnic! Chiar vieța i-a fost de repețite ori în primejdie. Mercuri strigau: „trebuie aruncat în apă!”, „Moarte lui!” pentru-că s'a dat în coate cu jidovimea.

CORRESPONDENȚA

Dărnicia poporului din Romoșel.

II.

Romoșel, Ian. 1898.

Onorată Redacțiune,

Până la a. 1894 averea în bani a bisericii și a școlii a crescut la cifra de 1300 fl. La acest an zoriți și de autoritățile statului, am început la renovarea și adaptarea școlii.

Renovarea temeinică a școlii, fără materialul dat la zidire și țigla de lipsă la acoperire și fără lucrul făcut cu mâinile și cu carele de poporeni, apoi închiderea cu palang a părții de țințim ce stă în legătură cu curtea școlii, și pardosirea calei ce duce prin curtea școlii la biserică, a costat-o pe comună earși alte 2000 fl. v. a.

Cu toate aceste spese destul de însemnate însă *biserica a rămas scutită de datorii!* Pentru-ca să se pună cununa la toate, la finea anului 1896, s'a purces la cumpărarea ultimului lucru ce mai era necorespunzător pentru biserică noastră; anume: înlocuirea clopotelor vechi cu altele noue. Și nu fără rezultat a fost și acest lucru, căci în Septembrie a anului trecut 1897, în locul clopotelor vechi, grele de 90 chlgr., biserică a primit altele noue, grele de 352 chlgr. cumpărate cu 616 fl. v.

Intr'alt număr voi ruga on. redacție, să publice cu numele pe toți binecredincioșii, cari au contribuit la adunarea acestei frumoase sume de bani, din care s'au cumpărat clopotele.

În timpul despre care e vorba, dela 1881 până azi, s'au făcut însă și alte dăruiri de averi pe sama bisericii, anume: s'au dăruit 10 părțile de pământ în mărime de peste 5 jugere în preț de cel puțin 1000 fl. de către Iuon Petru Cârțu, Domnica Nasta, Cosma Darab, Maria Nicolae Paraschiv, Saptă Nic. Drăgan, Floarea Roman, George Cătănciu, Nicolae Marian și soția, Ioana Nic. Moisoiu și Avram Petruscă și soția.

După-cum se vede, cumpărăturile și donaturile și renovările ce, dela anul numit le-au făcut credincioșii gr-or din Romoșel spre scopul bisericii, sunt foarte însemnate. Cu toate acestea, primind ei bunele sfaturi și îndemnuri a conducătorilor comunei și primind din acelea răvna și voia pentru facerea binelui, ca pe nesimțite s'au dus toate în deplinire!

Este de a se însemna însă și împrejurarea că, încât privește credința și iubirea poporului de aici față de conducătorii sei, mult, foarte mult, este a se atribui conducătorilor lui înșiși, cari în tot timpul și în

toate împrejurările au *premers mai întâi ei cu pilda* de credință de jertfă și de iubire. Așa apoi se pot duce multe lucruri în deplinire, cari altfel ar părea peste puțință. Dar unde e pădure fără uscături? Sânt și în această bravă comună câțiva și încă dintre cei „dintâi”, cu stare și care se țin și sfătoși, cări însă la multe, numai în rang cu cei mai săraci și-au arătat credința către biserică și școala lor! Dar' s'e-i iertăm și se trecem peste ei, în suflet cu bucurie că marea obște e bună și cu inimă credincioasă și jertfitoare.

Fie ca D-zeu să răsplătească dinarul, munca și sudoarea celor-ce au jertfit atâtea pentru maica biserică și pentru fiica sa școlală. Romoșeleanul.

Și asta-i bună!

Francisc Sarcey povestește în o foaie franceză, următoarea interesantă întâmplare a lui cu o profesoriță și cu ministrul de instrucție de odinioară Bardoux.

Intr'o zi, spune Sarcey, eată vine la mine o temee, frumoasă, tină, care își face întrărea cu o ploaie puternică de lacrimi! Abia peste câteva minute s'a mai liniștit și eu am putut-o întreba, fără să știu cine e, că ce pofteste dela mine?

Îmi spuse numele și se plânse foarte mișcată, că soțiorul e un profesor cunoscut ca traducător a autorilor greci, și totuși, ca pedeapsă, a fost strămutat la un gimnasiu într'un orașel neînsemnat din provincie, și el nu-i de vină, că de vină-i numai ea, soția lui, și mult ce-o doare inimța de soțul său pentru aceasta! Întâmplarea a fost așa, că în gimnasiul unde au fost era un ajutor de profesor ce-i era ei rudă mai depărtată, un cousin, și acesta îi făcea ei tare curte. Asta au băgat-o de samă studenții, și de-atunci pe scoarța tuturor pomilor și arborilor prin alee și grădină, era plin de numele ei săpat alături de numele tinărei profesor, așa că directorul n'a avut ce face alte, decât să ceară strămutarea profesorului, a cărui soțioară nu lua în serios credința cătră bărbat... Dar' ea e de părere că dacă chiar au vrut să-l strămute, n'aveau să-l scufunde mai în jos, ci să-l înainteze, și atunci amuțau apoi toate limbile rele, pe când așa s'au deslegat și s'au înzécit!

Eu, zice Sarcey, mi-am arătat mirarea mea pentru această logică, și i-am spus că poate doamna profesoră și acolo afla vre-un profesor tinăr, spre a fi bărbatul său — înaintat... Dar' ea s'a jurat în chip cuceritor, că să va feri pe viitor de ori-ce... rudenie, și m'a rugat așa de frumos să fac ceva în interesul soțului său nedreptățit. I'am făgăduit și am rugat pe Bardoux, ministrul instrucției să schimbe soarta profesorului.

— „Și asta-i bună!” —

Bardoux și i'primi cu o clătinare de cap și un zîmbet istorisirea amicului său Sarcey și cererea lui, e cam curios, urmă el, să înaintezi pe un oficial al statului numai pentru-că doamnei îi plac ochii cousinilor și-i fac lui nume cu cornițe; o să facem curat școală din întâmplare, și ca mâne o să ne trezim cu toate doamnele profesorițe curisate de alți profesorași mai tineri, dacă n'or avea cuosini....

Dar', spune Sarcey, atâtea i-a ținut lui Bardoux dicție și l'a rugat (s'vede că și lui îi plăcuseră ochii plânși ai necunoscutei), până a înduplecat pe ministrul să creadă în nevinovăția poacăitoare.

Peste vre-o săptămână, bietul profesor, foarte mirat, capătă decretul de înaintare. Voie bună, dragă-mi-te Doamne, pe el, dar' încă de triumfătoare doamnă. Ce vor mai putea zice gurile rele? Cum vor amuți de-o dată? Ah! asta are să fie splendid!..

Și Sarcey are credința, că frumoasa profesoriță s'a și ținut de făgăduința de credință ce i-a făcut...

NOUȚĂȚI

Bal în Brad se va arangia Duminecă la 8/20 Februarie 1898 în sala otelului „Centra” din Brad de către inteligența română din Brad și giur în favorul „Convictului dela gimnasiul român din Brad”. Inceputul la 8 ore seara. Prețul intrării: de familie 2 fl., de persoană 1 fl. Ofertele binevoitoare se vor trimite la adresa: Dr. I. Radu, profesor în Brad și se vor cuita pe cale ziaristică.

Protopop la Dobra n'a fost întărit nici unul din cei aleși. Ven. consistor luând actul alegerii și protestele înaintate, în desbatere, a nimicit întreagă alegerea.

Balul român la Orăștie, dat asară (10 Febr. n.) în favorul „Reuniunii temeilor ro-

mâne din comi.”, a reușit foarte bine. Afară de inteligența română din loc, care aproape întreagă a luat parte, în frumos număr au participat concetățenii Sași din Orăștie; dar' contingentul poate cel mai mare l'a dat jurul. Au venit numeroși Români din Deva, apoi din locuri mai îndepărtate, ca Sécărêmb, Dobra, Băița, Gurasada, Leșnic, Hațeg, Zlatna, Oradea, Geoagiu etc., ear' din comunele din jurul mai apropiat, ca Romos, Cugir, Șibot, Orăștioara, Bერიu, Dêncul-mare etc., de prin toate am văzut inteligență, ce a grăbit să iee parte la bal.

Petrecerea a fost foarte animată; durata: până azi, Vineri dimineața, în ziua albă. În lipsa de timp și în nelipsa de „Katzenjammer” a raportorului nostru, o dare de samă mai amănunțită, vom putea da numai în numărul viitor. Atâtea mai putem spune, că venitul întreg a fost: 231 fl. 21 cr.

Asentările în comitatul Hunedoarei, se vor ținea: La

Oraștie:	cei din oraș	în 1	Martie;
	jurul	2 și 3	„
Geoagiu:	. . . . .	5 „ 7	„
Hunedoara:	din oraș	11 „	„
	jurul	9 și 10	„
Hațeg:	din oraș	16	„
	jurul	12.14.15	„
Petroșeni:	. . . . .	17.18.19	„
Puiu:	. . . . .	21 și 22	„
Deva:	din oraș	29	„
	jurul	24.26.28	„
Ilia:	. . . . .	30 și 31	„
		și 1	April
Baia de Criș:	. . . . .	4 și 5	„
Brad:	. . . . .	12.13.14	„

Cununie. Dl Ioan Gabor și d-șoara Valeria Perian își sërbează cununia Joi în 12 (20) Februarie 1898, în sf. biserică din Trestie. Le dorim fericire!

Concert împreunat cu declamațiuni, teatru și joc, va arangia „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” Duminecă în 1/13 Februarie 1898, în sala cea mare dela „Gesellschaftshaus”, sub conducerea dlui Candid Popa, învățător, cu concursul d-nei Margareta Moldovan și al unui grup de clerici din seminarul „Andreian”.

Logodnă. Ioan Mihailă, primar în Romoșel și-a încredințat de soție pe Saveta I. Petru Ștefănescu, tot din Romoșel. Le dorim noroc!

Mulțumită. În urma numeroaselor adrese de condoleanțe primite din incidental loviturii crude, ce am îndurat prin pierderea neuitatului meu soț Nicolae Fugăță, notar în Luncoiu-de-jos, vin a exprima pe această cale, sincera mea mulțumită pentru viul interes arătat față de mine și familie. Brad, la 2 Februarie 1898. Văd. Iulia Fugăță.

Bal mascat la Orăștie va avea loc în 20 Febr. n. Balul promite a fi, ca de regulă, bine-cercetat.

„Tu trebuie să mori!..” O firoasă faptă ca urmare a iubirii rănite și a jalușiei, s'a întâmplat Sâmbăta trecută în Pesta. O calfă de pantofar, Alexiu Pátkai, tinăr de 25 de ani, se iubise foarte cu o fată, Sofia Mozes, bucatăreasă în acea parte a orașului. Dela o vreme fata l'a cam lăsat de iubit, aruncându-se în brațele altuia, cu care trăia bine, ear' în urmă, ușuratică fără seamă, avea la început dragoste cu un al treilea, de Pátkai de mai nainte nici voind să mai știe! — Sâmbăta trecută amarezul părăsit se plimba pe dinaintea casei de unde avea să iasă fata. Când a eșit, fata a voit să se întoarcă napoi din poartă, căci l'a văzut în drumul său și a bănuțit ceva rău, dar' era prea târziu, — el a prins-o și o ținea tare de braț.

— Ce vrei dela mine, Alexe?

— Tu trebuie să mori, Sofi!.. zise el și în clipa următoare o durduitură de revolver trânti fata la pământ, pușcată prin templa stângă în cap. Vinovatul o ia ațuncia la fugă nebună; lumea după el. Vre-o două uliți a tot fugit așa. La capătul unui pod peste care avea să treacă, eată un polițist, și omul vede că nu-i scăpare! Atunci, amețit și cu spaima morții în suflet, nenorocitul se razimă de zidul unei case, își pune revolverul în gură, trage, și în clipa următoare cade și el plin de sânge cât e de lung..

Măimușele — muncitoare. Din Africa s'vestește, că acolo s'a găsit un nou izvor de puteri de lucru. În o baie de aur din Transvaal în jumătate muncitorii sânt cu câte patru picioare, adecă măimușe! Hazlii băieși s'zice că-s tare isteți. Dacă le arată cum s'lucreze, apoi o duc ca pe sfoară nainte, de sine. Adevărat că nu lucrează ele ceva, ce s' dovedească ceva minte, dar' și aceea

ce fac, dela măimușe e istețime! Aleg, din grămezi mari, petrele după mărime și-s tare punctuoase și sirguincioase. Atâtea le tot mișcă încoace și încolo și le pun și eară le iau, până v'ed că-s alese bine petrele. Când aud clopotul la amiaz și sara, și ele înceată a mai lucra. De cât alți băieși cu două picioare sânt mai bune întru atâtea, că nici nu s'îmbată, nici nu s'bat, ci încap bine unele de altele la lucrul lor.

În China le folosesc la adunarea de teea, ear' acum le învață la stringerea de bumbac de pe arborii de bumbac.

FEL DE FEL

Harnică fată!.. Copila de 9 ani a unui profesor din Puebla, a trimis de curând președintelui republicii din Mexico o scrisoare, mică și cuminte ca și ea, în care nici mai mult nici mai puțin — își pira pe mamă-sa și cerea ajutorul președintelui contra ei! Eată ce-i scria: „Mama mi-a încuiat păpușa, și doară eu n'am fost rea, mă rog de dumneata să faci ceva să-mi capet iară păpușa!” Peste câteva zile eată răspunsul dela președinte: era un pachet, în pachet o păpușe foarte frumoasă, ear' lângă păpușe o scrisorică pe sama ponosluitoarei, cu următoarea mângăere! „Mama nici odată nu i-ar lua păpușa, dacă fetița ei s'ar purta de tot bine și cuminte și ascultătoare!” Părinții numai mai târziu au aflat ce s'a întâmplat, și repede tatăl copilei a scris președintelui arătându-și părerea de rău pentru pasul copilei lor îndrăznețe, care i-a scris, și i-a cerut iertare. La scrisoarea lor le-a răspuns secretarul președintelui (așadar tot nu el însuși, ca fetei!.. vezi, vezi!..), că pe președinte departe de-al fi supărat toată minunica asta de întâmplare, în contra i-a făcut haz și petrecere o seară întreagă! Nici prin minte nu i-a trecut să se supere!

A ghicit'o...

Crășmarul: Cătră oaspe: Ce zici de vinul acesta? Știi că vin vechiu de-acuși nu s'știe de când! Parcă-i de cându-i lumea!

Oaspele: Hm! Ai dreptate. Să simte pe el bine și-acum potopul din bibliec...

Mulțumită publică

Pentru suprasolvirile marimonioase ce s'au făcut în sara concertului împreunat cu teatru ținut la 8 Ian. 1898 st. n. de cătră corul mixt al bisericii gr.-or. române din Deva.

Ioan Moțiu, jude de Tablă 5 fl., Dr. Nicolae Moțiu, 3 fl., George Csats, jude 2 fl., Petru Șerban, 2 fl., August Nicoara, 2 fl., Avram P. Păcurariu, 2 fl., Steiman Frigyes, 2 fl., George Nicoara, 2 fl., Petru Zarea, 2 fl., Alexandru Moldovan, v. dir. 2 fl., Ioan Șerban, 2 fl., Romul Cutean, 1 fl. 50 cr., Benjamin Pop, 1 fl., Ioan Nicola, 1 fl., George Gila, 1 fl., Ioan Lazariș, 1 fl., Ioan Simenas, pres. 1 fl., Alexandru Șuster, 1 fl., Ioan Cutean, 1 fl., Ioanichiu Olariu, 1 fl., Olimpiu Oprea, 1 fl. 50 cr., George Almasescu, 1 fl., Simeon Horvat, procur. 1 fl., Nicolae Socander, 1 fl., Dr. Alex. Hossu, 1 fl. 50 cr., Dr. C. Horvat, 1 fl., Francisc Hossu, 1 fl., Longin Ardelean, 1 fl., George Giulai, 1 fl., Romul Nicoara 1 fl., Dionisie Ardelean, 1 fl., Ioan Ardelean, 1 fl., Alois Serb, 50 cr., Ignatie Popovici, 1 fl., Abel Bera, paroch Sentuhalm 1 fl., George Guga, preot 1 fl., Isaie Moldovan, 50 cr., Duma Romulus, 20 cr., Pavel Nicolae, 50 cr., Dumitru Abrudean, 20 cr., Nicolae Crișmariu, 30 cr., Jurju Fira, 30 cr., Kuncs Ianos, 30 cr., Varga Ferenz, 40 cr., Iosif Chertes, 30 cr., Francisc Paul, și soția 50 cr., Gerő Miklos, 20 cr., Girlea Petru, 20 cr., Dumitru Georgevici, 50 cr., Gálgozi Lajos, 50 cr., Nicolae Oprea, 20 cr., Vasile Ungur, 40 cr., Floarea Maroșa, 40 cr., Laday Berzi, 60 cr., Iosif Hanches, preot 50 cr., Petru Mircea, 60 cr., Iovița Almașan, 40 cr., Ana Zudor, 60 cr., Alex. Sebeșan, 50 cr., Petru Rus, 50 cr., Emil Vespremi, 40 cr., Suma intratelor cu totul 235 fl. v. a.

Subscrisul în numele maicei biserici și a corului ei aduc cuvenita mulțumită tuturor pentru spriginul moral și material ce ni-au dat.

Binecuvântat să fie de D-zeu dinarul, ca filerul v'eduvei din S. Evanglie!

Mulțumită aduc mai departe filor și ficelor din cor, pentru ascultarea lor fească, cu care au urmat sfaturile de a conlucra, în acest cor. Mulțumită și laudă tinărei și energicului conducător de cor dlui inv. T. Roșu.

Cred că e bine a se ști, că corul nostru cu privilegiul concertului, afară de o cină foarte modestă coriștilor a spesat puțin, ear' restul dela speșele necesare s'a pus la banca „Hunedoara”, unde are fondul corului azi suma de 223 fl. și 87 cr. meniți pentru văruierea bisericii. Tot din fondul său în 1895, corul acesta a contribuit la vârsarea unui clopot, cu suma de 153 fl. ș. a.

George Nicoară,
paroch, ca supraveghietor.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barițiu.

(305)

„ZLAGNEANA“

1-5

instituit de credit și economii, societate pe acții în Zlagna (Zalatna)

și-a început activitatea la 7/19 Ianuarie 1898 și deocamdată face următoarele operațiuni:

- a) primește depuneri spre fructificare după cari solvește 6% interese;
- b) excomptează cambii cu caventi;
- c) acoardă împrumuturi pe obligațiuni cu caventi și pe ipotecă.

Oarele de birou în fiecare zi sunt dela 9—12 a. m.

Direcțiunea.

„CRIȘANA“

societate de economii și credit în Brad.

(307) 1-1

Convocare.

Membrii societății de economii și credit «Crișana» sunt invitați la a

VII-a adunare generală ordinară

ce se va ținea în **20 Martie st. n. a. c. la 2 ore p. m. în localitatea societății în Brad.**

Obiectele:

1. Deschiderea adunării.
2. Constatarea membrilor prezenți.
3. Constatarea împlinirii prescrișelor din §§. 50 și 76 ai statutelor.
4. Raportul direcțiunii și al comisuni de supraveghiere pe 1897.
5. Decidere asupra compturilor anuale și a distribuirii profitului curat.
6. Alegerea alor 2 bărbați de încredere și 2 secretari pe un an.
7. Alegerea comisuni de supraveghiere.

In lipsa membrilor receruți de peste jumătate din părțile fundamentale, adunarea în sensul §-lui 51 se va ținea în 27 Martie st. n. la locul și timpul indicat.

Membrii pot lua parte în persoană sau prin plenipotențiații lor în sensul §-lui 52 din statute.

Numărul membrilor înscrși cu 31 Decemvrie 1897 a fost 119 cu 463 părți fundamentale à 50 fl. = 23.150 fl.

Brad, 6 Februarie 1898.

Vasiliiu Damian m. p.,
director.

Dr. Ioan Radu m. p.,
secretar.

Nr. 4489—897 (298) 3—3
Pol.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că în **19 Februarie a. c., 9 ore a. m.** se va ținea la acest magistrat o licitațiune în scopul exarândării cantinului pe timpul din 1 Aprilie a. c. până în 31 Decemvrie 1901 și că condițiunile de licitare se pot vedea la acest oficiu ori-și-când în orele oficioase.

Orăștie, 24 Ianuarie 1898.

Fr. Acker,
primar.

Păziți-vă sănătatea!

Tuturor celor-ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, gutural și alte boale lăuntrice, apoi pentru boalele de copii. se recomandă cu multă căldură

Medicamentele Kneippiane

pregătite strict după îndrumările celebrului S. Kneipp, și întrebuințate cu cel mai mare succes de mii de bolnavi.

Se pot căpăta de-adreptul sau prin postă dela farmacia dlui **Dr. Iulius Schopper** în Oravița (Krassó-Szörény m.).

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

(281) 8—10

PUBLICAȚIUNE.

Direcțiunea institutului de credit „**Szászvárosi takarékpénztár**“ societate pe acții, aduce la cunoștință publică, că din **16 Februarie a. c.** începând ridică interesele după depunerile permanente ale reuniunilor, școalelor, comunelor și peste tot a corporațiunilor morale, mai departe după capitalele pupililor, precum și a privaților, dacă se vor lăsa spre fructificare timp mai îndelungat, la **5¹/₂** %

Dările după aceste interese se vor solvi și mai departe de institut. Informațiuni mai deaproape se pot afla la direcțiunea institutului.

Orăștie, la 4 Februarie 1898.

Direcțiunea.

(306) 1—2

Publicațiune.

Bonul composesorului **Petru Popovici et cons.** (fost al baronului Borne-misa) din **Sântă-Măria-de-peatră** (Kő-Boldogfalva, comitatul Hunedoarei), dimpreună cu toate realitățile aparținătoare lui, **moară cu 3 roate pentru faină simplă**, 2 tîrguri de țeară, dintre care unul cunoscut sub numirea de «Tîrgul Cucului», ce se ține în Mercuria 1-a după sărbătorile Sf. Paști, este dintre cele mai renumite tîrguri de oi din Transilvania, se va exarânda pe calea licitațiunii publice, pe un period de 6 eventual 3 ani, la **17 Februarie st. n. a. c. ant. m.** în fața lăcului.

Prețul strigării e de **1850 fl. v. a.**, după care este a se depune un vadiu de 10% înainte de începerea licitațiunii.

Condițiunile de licitațiune se vor putea vedea cu ocaziunea licitațiunii, și până la ziua licitațiunii la subscrisul. — *Eventual se poate exarânda și moara separat.*

Sântă-Măria-de-peatră (p. u. P.-Kalán), la 15 Ianuarie 1898.

Pentru composesorat:

Petru Popovici,
preot gr.-or. și comproprietar.

(295) 2—2

Active.		Contul Bilanțului.		Pasive	
Cassa în numărar	5650 75	Capital social	23150 —		
Cambii escomptate	216416 73	Depuneri spre fructificare	197530 01		
Împrumuturi pe obligațiuni	37522 03	Cambii reescomptate	20000 —		
Împrumut ipotecar	10360 05	Dividende neridicate	100 50		
Mobilier	325 94	Fondul de rezervă	16435 50		
după amort. de 10%	32 59	Interese anticipate	4987 21		
Interese de reescompt an-ticipate	298 65	Profit curat	10388 42		
Interese restante	1900 08				
Anticipațiuni	150 —				
	272591 64		272591 64		

Eșite.		Contul Profitului și al Perderilor.		Intrate.	
Interese de depuneri	10274 63	Interese și competențe	28652 22		
Interese de reescompt	1093 24	Taxe de înscriere	11 —		
Salarii	2950 —				
Chirie	200 —				
Competințe de timbre	84 05				
Spese diverse	428 53				
Marce de prezență	736 —				
Amortisațiune de mobilier	32 59				
Contribuțiune erarială 1200—					
Contribuțiune comunală 278 30					
Contribuțiune de 10% la depuneri	1027 46				
Profit curat	10388 42				
	28663 22		28663 22		

Brad, la 31 Decemvrie 1897.

Vasiliiu Damian m. p., director.	Ioan Rusu m. p., casar.	Stefan Albu m. p., controlor.	Petru Rimbaș m. p., comptabil.
Dr. Pavel Oprișă m. p., membru în dir.	Aron Fejer m. p., membru în dir.	George Bogdan m. p., membru în dir.	Nicolae Obedeu m. p., membru în dir.
Vasile Boneu m. p., membru în dir.	Ioan Stanciu m. p., membru în dir.	Toma Oțel m. p., membru în dir.	George Impărat m. p., membru în dir.
Ioan Roman m. p.	Ioan Cămpian m. p.	Ioan Cutean m. p.	

Subsemnata comisiune de supraveghere am examinat conturile profitului și perderilor și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare le-am găsit în consonanță și exacte.

Brad, la 7 Februarie 1898.

Teodor Pop m. p.   **Petru Glîgor** m. p.   **Simeon Băcillă** m. p.